

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Denne ukas viktigste	2
<i>Ny sensormappe på mastergrad for sensorer, veiledere og bisittere</i>	2
Viktige tidsfrister	2
Siste nytt fra BIO	3
<i>Lykke til med eksamen!</i>	3
<i>Har du tenkt å satse på forskning?</i>	3
<i>Nybygget BIO - laboratorietegninger</i>	3
<i>BIO er med i en håndfull av finalistene i MILJØ 2015</i>	3
Siste nytt fra verden rundt oss	4
<i>Nå vises filmen "Gloria krysser grenser"</i>	4
Ny doktorgrad	4
<i>Prøveforelesning Cecilie Jolly: Appetite in fish and its control</i>	4
Avsluttende mastergradseksamen	4
<i>Jens Andreas Huseby: The strong Reciprocators, Vestigial Patterns in Human Cooperation</i>	4
<i>Malène Peterson: Estimation of water induced soil erosion by RUSLE and GIS from Haukås catchment and spatial relationship between erosion, land use and the freshwater pearl mussels in Haukås River</i>	4
<i>Hanne Fjeldly Andersen: Is genetic polymorphism in invasive insects reflected in ecology and behavior? The case of Xylosandrus morigerus (Coleoptera: Curculionidae, Scolytinae) in Costa Rica</i>	4
<i>Marianne Lindgren: Are chewing lice (Mallophaga) intermediate hosts for the cestode Hymenolepis microps?</i>	4
<i>Anne-Kristin Myrvoll Johannessen: Morfologisk utvikling av notochorden hos tamhøns (Gallus domesticus L.)</i>	5
<i>Linley Thomas: The Constraints of Methodology and data input choices on Environmental Impact Assessments Policy Implementation: A Jamaican case study</i>	5
<i>Silje Tingstad: Accumulation and effects of pollutants in juvenile Atlantic cod (Gadus morhua L.) from sediments from the area around U-864, Fedje, and Vågen, Bergen Harbour, Norway</i>	5
<i>Karoline S. W. Hartviksen: Artsrike enger på Ulvund, Voss kommune</i>	5
Info fra studieseksjonen	5
<i>Søkertall til mastergrad for høsten 2007: topptall for mikrobiologi</i>	5
Nye medarbeidere	6
<i>Professor Jon Vidar Helvik</i>	6
<i>Postdoc Stephanie Kramer-Schadt</i>	6
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	6
<i>International Life Sciences Students` Conference</i>	6
Nye artikler	8
<i>Giske Andersen & Knut Krzywinski: populasjonsdynamikk hos ørkenre studert fra satellittbilder</i>	8
<i>Jens Borggaard Larsen: bivalvlarvesamfunn studert ved PCR og mikroskopi</i>	8
<i>Nina Mikkelsen & Christoffer Schander: DNA-strekkoder kan skille mellom bivalvarter</i>	8

Denne ukas viktigste

Ny sensormappe på mastergrad for sensorer, veiledere og bisittere

Hovedprogramstyret vedtok på sitt møte 1. juni endringer i sensormappen for mastergrad. Alle som skal være sensor fra og med neste uke har fått tilsendt den oppdaterte informasjonen. I den nye sensormappen er det kommet mer klargjørende retningslinjer for bisitterne, i tillegg til at vi innfører en prøveordning med et nytt skjema for evaluering av mastegraden. Skjemaet er tenkt utfylt av sensor, veileder og bisitter før eksamen og skal være et verktøy i forbindelse med bedømming. Vi vil gjerne ha tilbakemelding om skjemaet er nyttig i forbindelse med evalueringen. Hele sensormappen for mastergrad kan finnes her: <http://www.bio.uib.no/pages/studier/files/Sensormappe2007.doc> Alle veiledere og bisittere må gjøre seg kjent med sensormappen før eksamen. Eksterne sensorer skal også kunne laste ned sensormappen fra denne nettsiden, men har også fått tilsendt papirversjon/elektronisk versjon i forbindelse med utsending av masteroppgaven.

Hilsen Eli

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

31. jul	Stipend til Japan	29. aug	NFR: Miljø 2015: Frist for innlevering av fullstendige søknader (skisser innlevert innen 18. april som ble selektert for å gå videre)
1. aug	Nordic Marine Academy: - Mobility Grants - Scientific Workshops and Seminars	11. sep	FP7: FOOD
14. aug	FP7: PEOPLE: Marie Curie: - Intra-European Fellowships for Career Development - International Outgoing Fellowships for Career Development - International Incoming Fellowships	17. sep	NordForsk: Søkornmidler
24. aug	FP7: PEOPLE: Coordination Actions	18. sep	FP7: IDEAS (European Research Council: Starting Independent Research Grants)
		28. sep	SYNTHESIS: access to taxonomic Ressources in Europe
		17. okt	FP7: PEOPLE: Marie Curie: Reintegration Grants

Siste nytt fra BIO

Lykke til med eksamen!

Dette nummer av BIO-INFO er dominert av at det er avslutning for masterstudentene. Mange har sin avsluttende eksamen kommende uke, og flere står for tur i resten av måneden. Lykke til!

I mange land gjøres det mye mer stas på studenter som fullfører sine studier enn det vi gjør her. Her er ikke noe seremoniell med håndtrykk og diplomutdeling, og slett ikke noen spesielt oppkledd seremonimestre. Vi gjør heller ikke foreldre og tanter oppmerksomme på begivenheten. Men den er stor, likevel. Gratulerer til alle masterstudenter som nå har fullført 5 års studier! Gratulerer til de som er ferdige med tre års bachelorstudier! Gratulerer til alle som er midt i løpet og som nå har eksamenstid før ferien! En god innsats, dette semesteret eller disse årene, er vel verd å feire. Og deretter er det på høy tid å se framover...

Har du tenkt å satse på forskning?

Har du lagt merke til UiBs nye hjemmeside (www.uib.no)? Den er ikke lite frekk. Sjekk selv: de spør om du har tenkt å satse på forskning eller om du vil ut i arbeidslivet. Det er kanskje slik UiBs Formildingsavdeling tenker om oss som driver med forskning og undervisning her – at vi burde kanskje få oss et skikkelig arbeid i stedet. Vel, jeg tror nå helst det er en litt uheldig formulering. Kanskje blir den endret i kommende uke? Uansett, UiB er ikke bare et studiested, det er også en arbeidsplass. Ikke bare for studieadministratorene og forelesere – det er mange som har forskning som sin eneste arbeidsoppgave. De kan ha stilling som doktorgradsstipendiater, postdoktorer og forskere. Og så er det alle oss som har både forskning og undervisning som oppgaver, professorene og førsteamanuensene.

Sånn stort sett, med hele befolkningen som datagrunnlag, er det nesten ingen som finner det attraktivt å jobbe med forskning på et universitet. Så vi er sære, vi som gjør det. Men statistisk sett er det ganske sannsynlig at du også er like sær! Så kanskje du skulle tenke på det? Dersom du nå er

ferdig med mastergraden, så er det kanskje litt seint. For det er faktisk så mange som ønsker å bli doktorgradsstipendiat i biologi ved UiB at bare de som har meget gode karakterer, både under bachelorgraden og mastergraden, får sjansen. Så jeg vil sitere en av BIOs førsteamanuenser, som har følgende motto: det er bare å starte tidlig nok og arbeide grundig med saken. Dersom du heller vil i arbeidslivet, så må du ha lykke til der. Og da håper jeg du kan se tilbake på studieårene med glede. Men dersom du egentlig ønsker å prøve deg i forskning, så er det jo dumt dersom du ikke jobbet godt nok med saken ...

Dagens moralpreken er altså begrunnet i UiBs nye webside!

Hilsen Jarl Giske

Nybygget BIO - laboratorietegninger

De oppdaterte (6.6.07) tegningene til nybygget og tegningene av laboratorieinnredningen er nå lagt ut til siste gjennomsyn på BIOs www sider. (<http://www.bio.uib.no/internesider/Nybygg/nybygg.php>)

Disse tegningene skal danne grunnlaget for anbudsinnbydelse på laboratorieinnredningen og det er viktig at de blir så korrekte og gode som mulig. Gruppeleder og romansvarlige har fått beskjed om å sjekke tegningene. Hvis DU har kommentarer til noen rom så ta kontakt med din gruppeleder, romansvarlig (eller Gunnar Bratbak / Torbjørn Dall Larsen).

Hilsen Gunnar & Torbjørn

BIO er med i en håndfull av finalistene i MILJØ 2015

To av skissene fra BIO som ble sendt inn til fristen for Miljø 2015 i april har gått videre til full evaluering:

- Driving forces in vegetation dynamics and their consequences for ecosystem services. John Birks/John Arvid Grytnes.
- Improving Water Quality assessment by testing the prevalence and mode of Diatom Niche Differentiation. Richard Telford / Vigdis Vandvik.

Dessuten er BIO (dvs EECRG) med i 3 andre prosjekt som også er med videre.

Siste nytt fra verden rundt oss

Nå vises filmen "Gloria krysser grenser"

For de som husker noen måneder tilbake var det filminnspilling på BIO. Dokumentaren om vår masterstudent og hvordan det har gått med henne etter utdanningen blir nå vist på TV2 onsdag 13.6 kl 2300.

Ny doktorgrad

Prøveforelesning Cecilie Jolly: Appetite in fish and its control

Cecile Jolly holder onsdag 6. juni prøveforelesning for PhD graden over oppgitt emne: Appetite in fish and its control.

Bedømmelseskomite: Professor Audrey Geffen, Professor Anders Fernø, Professor II Rune Waagbø
Tid: 10.15. Sted: Seminarrom 328 C1, Høyteknologisenteret. Alle interesserte er velkommen!

Avsluttende mastergradseksamen

Jens Andreas Huseby: The strong Reciprocators, Vestigial Patterns in Human Cooperation

Jens Andreas Huseby holder fredag 8. juni avsluttende presentasjon for sin hovedfagsoppgave i zoologisk økologi.

Tittel på oppgaven: The strong Reciprocators, Vestigial Patterns in Human Cooperation

Veiledere: Lawrence Kirkendall og Per J. Jakobsen

Sensor: Geir Johnsen, Rådgivende biologer

Sted: Aud. 4, Realfagbygget Tid: Fredag 8. juni kl. 13:15. Alle interesserte velkommen!

Malène Peterson: Estimation of water induced soil erosion by RUSLE and GIS from Haukås catchment and spatial relationship between erosion, land use and the freshwater pearl mussels in Haukås River

Malène Peterson holder tirsdag 12. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Water Resources and Coastal Management.

Tittel på oppgaven: Estimation of water induced soil erosion by RUSLE and GIS from Haukås catchment and spatial relationship between erosion, land use and the freshwater pearl mussels in Haukås River

Veiledere: Anne Lucas (Institutt for geografi) og Rune Rosland (BIO)

Sensor: Mohammed Babiker, Nansensenteret

Tid: Tirsdag 12. juni kl. 10:15 Sted: Rom 744, Institutt for geografi, 7. etasje. Alle interesserte velkommen!

Hanne Fjeldly Andersen: Is genetic polymorphism in invasive insects reflected in ecology and behavior? The case of Xylosandrus morigerus (Coleoptera: Curculionidae, Scolytinae) in Costa Rica

Hanne Fjeldly Andersen holder onsdag 13. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Is genetic polymorphism in invasive insects reflected in ecology and behavior?

The case of *Xylosandrus morigerus* (Coleoptera: Curculionidae, Scolytinae) in Costa Rica

Veileder: Lawrence Kirkendall. Sensor: Anders Hobæk.

Sted: Aud. 4, Realfagbygget. Tid: onsdag 13. juni klokken 10:15. Alle interesserte velkommen!

Marianne Lindgren: Are chewing lice (Mallophaga) intermediate hosts for the cestode Hymenolepis microps?

Marianne Lindgren holder onsdag 13. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Are chewing lice (Mallophaga) intermediate hosts for the cestode *Hymenolepis microps*?

Veileder: Arne Skorping. Sensor: Lutz Bachmann, Zoologisk museum, UiO. Bisitter: Are Nylund
Sted: Aud. 4, Realfagbygget, Tid: Onsdag 13. juni kl. 11:15. Alle interesserte velkommen!

Anne-Kristin Myrvoll Johannessen: Morfologisk utvikling av notochorden hos tamhøns (*Gallus domesticus* L.)

Anne-Kristin Myrvoll Johannessen holder fredag 15. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Celle- og utviklingsbiologi.
Tittel på oppgaven: Morfologisk utvikling av notochorden hos tamhøns (*Gallus domesticus* L.)
Veiledere: Sindre Grotmol, Geir Totland, Harald Kryvi.
Sensor: Rubin Sanson. Bisitter: Ivar Rønnestad
Sted: Aud. 4, Realfagbygget, Tid: Fredag 15. juni kl. 12:15. Alle interesserte velkommen!

Linley Thomas: The Constraints of Methodology and data input choices on Environmental Impact Assessments Policy Implementation: A Jamaican case study

Linley Thomas holder fredag 15. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Water Resources and Coastal Management.
Tittel på oppgaven: The Constraints of Methodology and data input choices on Environmental Impact Assessments Policy Implementation: A Jamaican case study
Veileder: Rune Rosland. Sensor: Geir Johnsen, Rådgivende biologer. Bisitter: Hans Høie
Tid & Sted: Aud. 2142 (Lille aud.) Høyteknologisenteret fredag 15. juni 12:00. Alle interesserte velkommen!

Silje Tingstad: Accumulation and effects of pollutants in juvenile Atlantic cod (*Gadus morhua* L.) from sediments from the area around U-864, Fedje, and Vågen, Bergen Harbour, Norway

Silje Tingstad holder torsdag 14. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Water Resources and Coastal Management.
Tittel på oppgaven: Accumulation and effects of pollutants in juvenile Atlantic cod (*Gadus morhua* L.) from sediments from the area around U-864, Fedje, and Vågen, Bergen Harbour, Norway
Veiledere: Rune Rosland og Anders Goksøyr.
Sensor: Bjørn Munro Jenssen, NTNU. Bisitter: Sven Rune Erga
Sted & tid: Seminarrom 328C1, Høyteknologisenteret, torsdag 14. juni. kl. 11.30. Alle interesserte velkommen!

Karoline S. W. Hartviksen: Artsrike enger på Ulvund, Voss kommune

Karoline Hartviksen holder fredag 15. juni avsluttende presentasjon av sin hovedfagsoppgave i botanikk
Tittel på oppgaven: Artsrike enger på Ulvund, Voss kommune
Veileder: Mary Losvik (BM). Sensor: Mons Kvamme. Bisitter: Kjersti Sjøtun
Sted: Aud. 4, Realfagbygget. Tid: fredag 15. juni kl. 13:15. Alle interesserte velkommen!

Info fra studieseksjonen

Søkertall til mastergrad for høsten 2007: topptall for mikrobiologi

Den 1. juni var det frist for å søke opptak til masterstudier ved UiB. Vårt institutt har totalt 67 søkere som fordeler seg på følgende måte:

Marinbiologi – akvatisk økologi: 2
Marinbiologi - marin biodiversitet: 11
Marinbiologi- fiskebiologi: 3
Fiskeribiologi og forvaltning: 2
Biodiversitet, evolusjon økologi: 11
Mikrobiologi: 14
Havbruk: 10
Celle- og utviklingsbiologi: 0

Ernæring hos akvatiske organismer i oppdrett: 6
Kvalitet av sjømat: 3
Anvendt fysiologi: 0
Fiskehelse: 5

Disse søkertallene er 1. prioritetsøkere, men vi skal være oppmerksom på at de under søkeprosessen vanligvis er et frafall på 30-40% (ikke gode nok karakterer, ikke fullført bachelorgrad, valg av andre søkealternativer ved andre institusjoner etc.). Søknadene blir behandlet i løpet av juni måned, og endelig oversikt over opptaket er klart 6. august.

Nye medarbeidere

Professor Jon Vidar Helvik studied at the University of Bergen from 1981 and earned his Dr. scient. at the Department of Fisheries Biology on the hatching process in Atlantic halibut, a study that he conducted at the Department of Biochemistry. He spent a 2 years period as a post doctor at the University of Lund working on neural development of the brain and sensory system of halibut. Since 1997 he has been employed as a UNIFOB researcher with responsibility for several NFR-research projects at the Department of Molecular Biology on eye development and adaptation of visual pigments to light environment. In recent years Helvik has been working on transcription factors regulating eye and brain development in zebrafish. As a professor at BIO, Helvik plans to continue his work on developmental mechanisms, focusing on the light sensory system in fish and adaptation to environment, using a comparative approach with marine fishes in combination with the zebrafish model.

Postdoc Stephanie Kramer-Schadt started as a Marie Curie postdoc fellow at the Modelling Group in Bergen in June. Stephanie studied landscape planning at the TU München, Germany. There, she graduated with a PhD thesis on the possible reintroduction of the lynx to Germany, combining GIS techniques and spatially-explicit, individual-based modelling. Before coming to Bergen, she worked at the UFZ Helmholtz Centre for Environmental Research in Leipzig, Germany, modelling the control of persisting diseases in wildlife populations. There, she got interested in what factors shape the evolution of virulence. At BIO, she will study how parasitic virulence evolves under different fishery harvesting regimes.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

International Life Sciences Students` Conference

We have pleasure in sending you the first announcement of an International Life Sciences Students` Conference, which will be hosted by the Student Society for the Promotion of Life Sciences of the University of Ljubljana and will be held at the Biotechnical Faculty in Ljubljana, Slovenia from the 7th-11th of November 2007.

More information about the International Life Sciences Students` Conference can be found on the conference website: www.life-conference.eu

Yours sincerely, Eva Zupan

President of the Student Society for the Promotion of Life Sciences
Biotechnical faculty, University of Ljubljana, Slovenia
info@life-conference.eu

LIFE WITH SCIENCE

INTERNATIONAL LIFE SCIENCES STUDENTS' CONFERENCE

7. - 11. November 2007
in Ljubljana, Slovenia
Biotechnical Faculty
University of Ljubljana

Agriculture
Food Science
Biology
Biotechnology
Forestry
Wood Science and Technology
Landscape Architecture
Zootchnics
Microbiology
and much more ...

WWW.LIFE-CONFERENCE.EU

International
life
sciences
STUDENTS'
CONFERENCE

Nye artikler

Giske Andersen & Knut Krzywinski: populasjonsdynamikk hos ørkentre studert fra satellittbilder

Andersen, G.L. & Krzywinski, K. 2007. Mortality, recruitment and change of desert tree populations in a hyper-arid environment. PLoS ONE 2 (2): e208. 10.1371/journal.pone.0000208

Abstract: Background Long-term vegetation changes in hyper-arid areas have long been neglected. Mortality, recruitment and change in populations of the ecologically and culturally important and drought persistent *Acacia tortilis* and *Balanites aegyptiaca* are therefore estimated in the Eastern Desert of Egypt, and are related to the primary agents of change, water conditions and human intervention. Methodology A change analysis using high-resolution CORONA images (1965) in combination with field data (2003) is the basis for recruitment, mortality and change estimates. For assessing the influence of water conditions on patterns in recruitment and survival, different types of generalized linear models are tested. Conclusions The overall trend in population size in that part of the Eastern Desert studied here is negative. At some sites this negative trend is alarming, because the reduction in mature trees is substantial (>50%) at the same time as recruitment is nearly absent. At a few sites there is a positive trend and better recruitment. Frequent observations of sprouting in saplings indicate that this is an important mechanism to increase their persistence. It is the establishment itself that seems to be the main challenge in the recruitment process. There are indications that hydrological variables and surface water in particular can explain some of the observed pattern in mortality, but our results indicate that direct human intervention, i.e., charcoal production, is the main cause of tree mortality in the Eastern Desert.

Jens Borggaard Larsen: bivalvlarvesamfunn studert ved PCR og mikroskopi

Larsen JB, ME Frischer, KW Ockelmann, LJ Rasmussen & BW Hansen 2007. Temporal occurrence of planktotrophic bivalve larvae identified morphologically and by single step nested multiplex PCR. Journal of Plankton Research 29: 423-436

Abstract: We report the application of a recently developed molecular method, single step nested multiplex PCR (SSNM-PCR) assay and microscopy to identify and investigate temporal patterns of bivalve larvae in a Danish estuary, Isefjord. All samples were collected during the SUSTAINEX program from June to November 2001. Using the molecular assay, larvae could be categorized into six groups: the blue mussel, *Mytilus edulis*, *Ensis* spp., species of the Myoidae superfamily (*Mya* spp.), the common cockle (Cardiidae family), members of the *Abra* and *Macoma* genera of the Tellinoidea superfamily and members of the surf clam genera, *Spisula* spp. A seventh group was composed of unknown larvae. Greater resolution was possible by microscopy, but only for relatively large and intact individuals (150–200 mm). The molecular approach was capable of differentiating between larvae regardless of shell size. Where it was possible to directly compare identifications based on both methods, concordance was high for *M. edulis*, *Macoma balthica*/*Abra alba* and *E. americanus*, whereas identification of Myoidae spp. and Cardiids was less consistent. Over the course of the study, two patterns of larval occurrence were observed. Larvae from species known to exhibit a protracted annual spawning period (*M. edulis*, Myoidae spp., *Mysella bidentata* and Cardiids) were present in the water column throughout the sampling period, whereas larvae of *Abra alba*, *Barnea candida*, *E. americanus*, *Macoma balthica*, *Musculus marmoratus*, *Scrobicularia plana* and *Tapes pullastra* appeared at clearly defined periods.

Nina Mikkelsen & Christoffer Schander: DNA-strekkoder kan skille mellom bivalvarter

Mikkelsen, NT, Schander C & Willassen E 2007. Local scale DNA barcoding of bivalves (Mollusca): a case study. *Zoologica Scripta*, doi:10.1111/j.1463-6409.2007.00289.x

Divergence in cytochrome c oxidase 1 (COI), the genetic marker proposed for DNA barcoding, was investigated in marine bivalves from the genera *Ennucula*, *Nucula*, *Yoldiella* and *Thyasira*. No overlap in levels of intra- and interspecific variation was found. The levels of divergence found suggest that barcodes from COI will be useful in distinguishing between the species investigated in this study. The insufficiency of BLAST searches in GenBank to assign many of the obtained sequences to correct phylum was noted and clearly demonstrates the need for better search strategies specifically targeted at identification using DNA barcodes.